

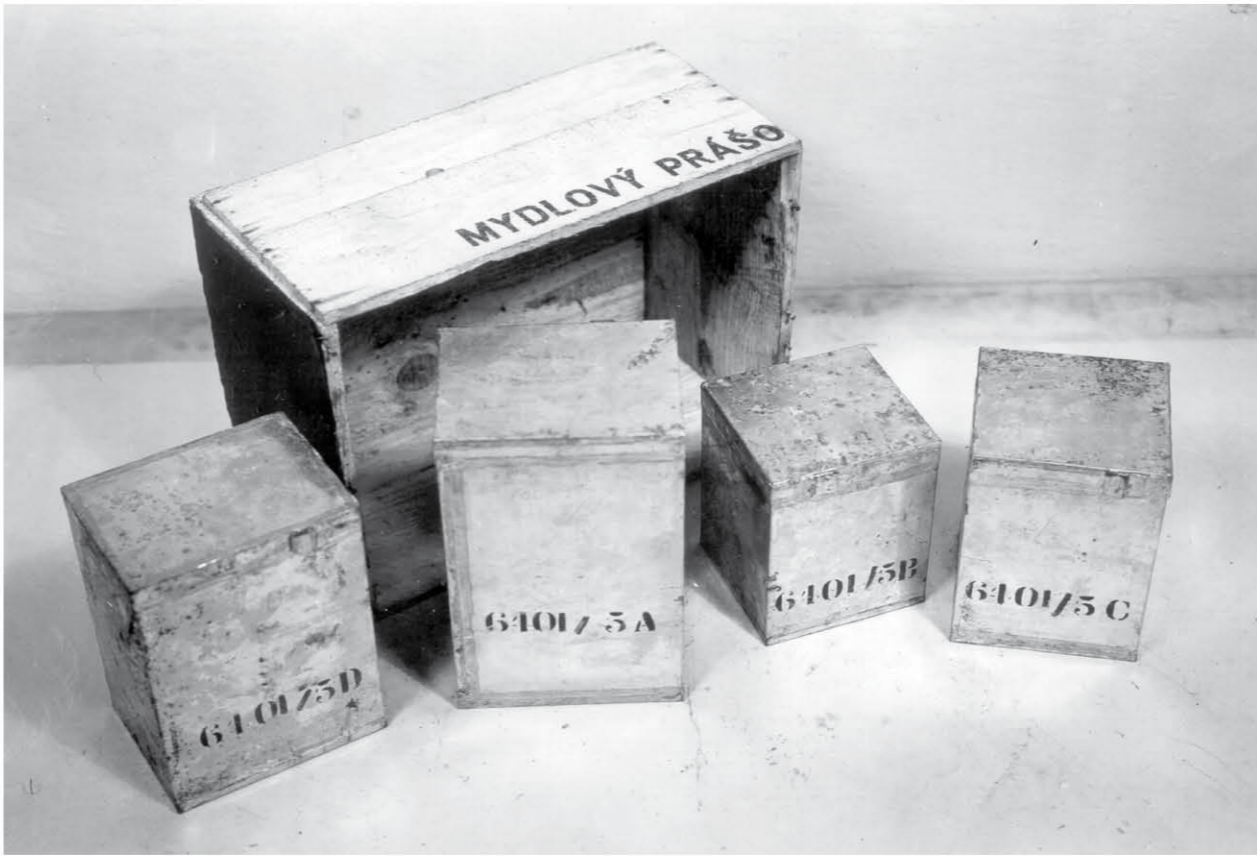
Plk. Karel Jindřich Procházka - „Kennet Proud“. Col. Karel Jindřich Procházka, AKA "Kenneth Proud". zdroj: ABS

Jaroslav Stuchlý - „Bill“. Jaroslav Stuchlý, AKA "Bill". zdroj: ABS

Miroslav Plaňava. Miroslav Plaňava. zdroj: ABS

Britská vysílačka MK VII, která byla vykopána Státní bezpečností z jedné mrtvé schránky. The British-made MK VII transmitters dug up from a dead drop by State Security. zdroj: ABS

zdroj: ABS

Československý zpravodajský úřad – Velká Británie

Jaroslav Stuchlý, AKA "Bill". zdroj: ABS

Československý zpravodajský úřad CIO (Czechoslovak Intelligence Office) byl založen na přelomu let 1948/1949 jako jedna z odnoží plánované exilové zpravodajské organizace. CIO byl proto zpočátku partnerem, později součástí britské zpravodajské služby Secret Intelligence Office – SIS. Úvodní jednání s britskou stranou vedl generál Sergej Ingr, který pro funkci vedoucího CIO vyhlédl plk. Karla Procházku.

Plukovník Karel Jindřich Procházka – „Kenneth Proud“ (1905–1999) absolvoval v roce 1925 Vojenskou akademií v Hranicích a stal se důstojníkem čs. armády. V letech 1933–1936 vystudoval Vysokou školu válečnou. V roce 1939 odešel do zahraničního odboje, zúčastnil se bojů ve Francii, ve Velké Británii byl důstojníkem čs. smíšené brigády. 1941–1944 byl vyslán do Indie, v roce 1945 se zúčastnil jako náčelník štábu dělostřelectva 1. Čs. armádního sboru osvobozování Československa. V letech 1946–1947 působil jako generální sekretář Čs. komise pro přesídlování Slováků z Maďarska. Do února 1945 sloužil v čs. armádě, v srpnu 1948 odešel do exilu a stal se vedoucím právě zakládané čs. zpravodajské organizace ve Velké Británii. Vedoucím CIO byl od založení organizace do ukončení její činnosti v roce 1957. V roce 1991 se vrátil do vlasti, kde žil v ústraní až do své smrti roku 1999.

Centrála CIO sídlila v Londýně postupně na několika adresách pod krytím jako překladatelská agentura (Kenneth Proud Translation Office), interně se nazývala MEASURE („Opatření“). Pracovníci CIO na počátku své činnosti volili pravděpodobně metody zcela odpovídající době a možnostem. Těžiště aktivit do roku 1953 spočívalo ve vyslání kurýrů přes hranice.

Hlavní výkonnou základnou aktivít CIO byl prostor u Wörthersee poblíž rakouského Klagenfurtu v britské okupační zóně. Bylo tam výcvikové středíko kurýrů a vysílací středisko. Spojení se spolupracovníky v Československu zajišťoval z vysílacího střediska CIO v rakouském Klagenfurtu špičkový radiotelegrafista mjr. Josef Süsser.

Kurýři získávali v Československu informace, hudovali zpravodajské sítě a sítě radistů. Příkladem může být síť kurýra Jana Břejchy a jím získaných kurýrů Cyrila Slámy a Miloslava Procházky v letech 1950–1952. Tito kurýři CIO řídili zpravodajskou síť na jižní Moravě a na Slovensku, vytvořili početné skupiny spolupracovníků, informátorů a radistů z řad československých občanů.

CIO využívalo pokusně v roce 1953 k bezpečnějšímu vysílání kurýrů do Československa balonů, pokoušelo se vybudovat síť mezi lodníky labské plavby.

Měli úkoly zejména zpravodajské, například se zajímali o dodávky uranové rudy do SSSR, ale podle Procházky se zabývali i organizováním sabotáží a šířením dezinformací. Ostraha státní hranice se však stávala dokonalejší a přechod přes ni nebezpečnější. Zpravodajské výsledky nebyly asi příliš oslnivé, jak sám gen. Procházka přiznal: „S ohledem na intelektuální úroveň, věk i společenské postavení nebylo možné používat normální agenty k získávání zpráv vysoké hodnoty a k navazování kontaktů s významnými osobnostmi hospodářského, politického a kulturního života.“ V průběhu padesátých let se ale začala měnit politická situace a rozšiřovaly se kontakty mezi Východem a Západem. To umožňovalo zásadně změnit styl práce.

Asi v polovině roku 1954 byla činnost CIO v Rakousku ukončena. Kurýrům bylo nabídnuto vystěhování do USA či Austrálie.

CIO v dalším období získávalo informace pomocí „bílých linek“. V roce 1957 byla nicméně jeho činnost definitivně ukončena v důsledku zrady pracovníka ústředí Karla Zbytky.

Major Miroslav Plaňava – „Ivan“, „Poysler“ (1909–1968). V době druhé světové války příslušník 311. perutě RAF ve Velké Británii. V létě 1948 odešel do exilu, kde (již v Rakousku) začal řídit zpravodajskou činnost. V CIO pak působil v operačním oddělení centrály, později na rezidentuře v Bruselu. V roce 1968 zemřel nešťastnou náhodou v Rakousku.

Major Jaroslav Stuchlý – „Bill“, „Pitter“ (1913–?). Důstojník čs. armády, v době druhé světové války v zahraničním odboji na Západě. Ve Velké Británii byl od roku 1940 zařazen na zpravodajském II. odboru MNO jako šifřr a analytik. Absolvent Vysoké školy válečné, vyučoval na Vojenské akademii v Hranicích. 30. března 1948 odešel do exilu a roku 1949 byl přijat k CIO. Zprvu byl vedoucím operačního oddělení centrály CIO v Londýně, poté řídil pobočku CIO pro SRN ve Frankfurtu nad Mohanem. Koncem roku 1952 byl přemístěn do rakouského Klagenfurtu, kde řídil středisko FSS, odkud byli vysíláni kurýři do Československa. Roku 1954, v souvislosti s ukončením těchto aktivit CIO, odjel natrvalo do Velké Británie.

Celková bilance ztrát kurýrů ve službách CIO: Za období 1950–1960 evidovala Státní bezpečnost 1090 osob napojených na aktivity britské zpravodajské služby. Zatčeno bylo 30 kurýrů, z toho dva byli popraveni (Josef Ludvík a Vladimír Palma), další tři pak byli zastřeleni při zatýkání nebo na hranicích (Josef Princ, Josef Zika a Štefan Krajger).

Czechoslovak Intelligence Office – UK

Jaroslav Stuchlý, AKA "Bill". zdroj: ABS

The Czechoslovak Intelligence Office (CIO) was formed at the turn of 1948 and 1949 as one of the branches of the planned exile intelligence organization. As such, it was initially a partner, and later a part of UK's Secret Intelligence Office (SIS). General Sergej Ingr led the initial discussions with the British side, and chose Col. Karel Procházka for the position of CIO Head.

Colonel Karel Jindřich Procházka, AKA "Kenneth Proud" (1905–1999). Graduated from the Military Academy in Hranice in 1925, and became a Czechoslovak army officer. Completed studies at the War University between 1933 and 1936. Left the country for the resistance movement in 1939, fought in France, and was an officer of the Czechoslovak Brigade in the UK. Was sent to India from 1941 to 1944, and took part in the liberation of Czechoslovakia in 1945 as a member of the artillery staff of the 1st Czechoslovak Armed Force. Served as the General Secretary of the Czechoslovak Committee for Emigration of Slovaks from Hungary between 1946 and 1947. Served in the army until February 1945; later left the country in August 1948 to become the head of the Czechoslovak intelligence organization formed in the UK at that time. Led the CIO from its inception to the end of its activity in 1957. Returned to his home country in 1991 and lived in seclusion until his death in 1999.

The CIO headquarters were in London, situated consecutively at several addresses under the cover name of Kenneth Proud Translation Office and internally called MEASURE. Early on, CIO members likely chose methods fully in line with the period and possibilities. Until 1953 the focal point of activities was sending couriers across the border.

The main executive base for the CIO's activities was in the Wörthersee lake area in the British occupation zone near Klagenfurt, Austria. There was a courier training center and radio center there. A top radiotelegraph operator, Major Josef Süsser provided the connection with collaborators in Czechoslovakia from the CIO's radio center in Klagenfurt.

Couriers obtained information and built intelligence and radio operator networks in Czechoslovakia. As an example, we can mention the network built by courier Jan Břejcha and the couriers Cyril Sláma and Miloslav Procházka, whom he recruited between 1950 and 1952. These CIO couriers led an intelligence network in South Moravia and Slovakia, setting up extensive groups of collaborators, informers and radio operators – Czechoslovak citizens.

The CIO experimented with using balloons for safer transport of couriers to Czechoslovakia in 195,3 and tried to build a network among the Labe waterway shipmen.

They had mainly intelligence assignments –covering uranium ore supplies to the USSR. According to Procházka, they also organized sabotage and spread disinformation. But the guarding of the state border was constantly improving, and crossing the border was becoming increasingly dangerous. Intelligence results were not very brilliant, as Procházka admitted: "Given the intellectual level, age, and social position, it was impossible to use normal agents for obtaining high value information and setting up contacts with premier economic, political, and cultural personalities." The political situation started to change in the course of the 1950's and contacts between the East and West grew, enabling a major change in working style.

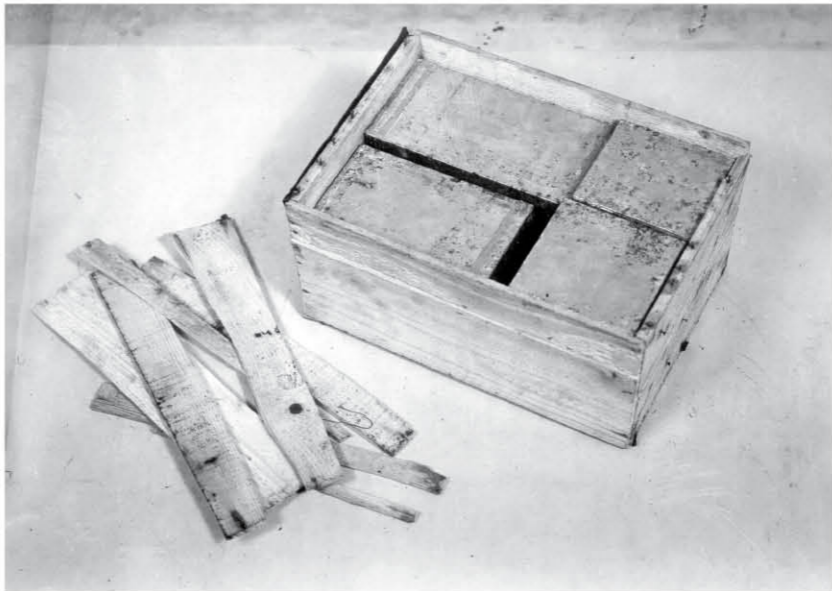
The CIO's activity in Austria was discontinued sometime in the middle of 1954. Couriers were offered the possibility of relocating to the US or Australia.

Subsequently, the CIO obtained information via "white lines." Its activity nonetheless finally ended in 1957 as a result of thebetrayal of Karel Zbytek, a HQ employee.

Major Miroslav Plaňava, AKA "Ivan" or "Poysler" (1909–1968); a member of the RAF's 311th Squadron in the UK during WWII. Left the country in the summer of 1948 and started directing intelligence activity in Austria. At the CIO, he worked in the HQ's operating department, and was later on residentura in Brussels. He died in an unfortunate accident in Austria in 1968.

Major Jaroslav Stuchlý AKA "Bill" or "Pitter" (1913–?). A Czechoslovak army officer; participated in the Western resistance during WWII. Worked in the UK from 1940 as a cryptographer and analyst in the II. intelligence section of the Ministry of National Defense (MNO). A graduate of the War University, he taught at the Military Academy in Hranice. Left the country on 30 March 1948 and joined the CIO in 1949. Initially he led the operating department at CIO's HQ in London, later headed the CIO's branch in Frankfurt, FRG. He relocated to Klagenfurt, Austria at the end of 1952 to direct the FSS centre that sent couriers to Czechoslovakia. Left for the UK for good in 1954 when the CIO's activities in this area came to an end.

A summary of couriers lost on duty for the CIO: Between 1950 and 1960, the State Security Service (SIS) had records of 1,090 people connected to the activities of the British intelligence services. 30 couriers were arrested, two of them executed (Josef Ludvík and Vladimír Palma), and another three were shot while arrested or on the border (Josef Princ, Josef Zika, and Štefan Krajger).

zdroj: ABS

zdroj: ABS